Europeiska unionens officiella tidning

SV
C-serien

C/2026/4648

23.9.2026

Resolution av Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

EESK:s rekommendationer om de reform- och investeringsförslag som utarbetats inom ramen för den europeiska planeringsterminen 2025–2026

(C/2026/4648)

Föredragande: **Gonçalo LOBO XAVIER**
Andrea MONE
Luca JAHIER

Rättslig grund	Artikel 52.4 i arbetsordningen
Antagande vid plenarsessionen	18.6.2026
Plenarsession nr	606
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	175/3/0

1. Inledning

1.1 Denna resolution utgör tillsammans med informationsrapporten ([1]) och dess detaljerade bilaga ([2]) en del av ett paket som bygger på det årliga arbetet i EESK:s grupp för den europeiska planeringsterminen, inom vilken samråd om viktiga delar av den europeiska planeringsterminen har ägt rum med nationella ekonomiska och sociala råd, arbetsmarknadens parter och civilsamhällesorganisationer i EU:s medlemsstater. I informationsrapporten ([3]) sammanställs synpunkter från arbetsmarknadens parter och civilsamhällesorganisationer i de 27 medlemsstaterna om de nationella reform- och investeringsförslagen och deras genomförande (den europeiska planeringsterminen 2025–2026) ([4]). Resolutionen kompletterar informationsrapporten genom att lägga fram EESK:s politiska rekommendationer, slutsatser och förslag, som bygger på de resultat av samrådet med berörda parter som beskrivs i rapporten.

1.2 Detta är en fortsättning på det arbete som EESK har bedrivit under de senaste åren för att främja en mer deltagandeorienterad europeisk planeringstermin och ram för ekonomisk styrning, med större egenansvar på nationell nivå och ett närmare deltagande av arbetsmarknadens parter och civilsamhällesorganisationerna. Ett brett deltagande bidrar till evidensbaserat beslutsfattande och demokratisk legitimitet. Det ökar också allmänhetens stöd för nydanande politik och systemförändringar.

2. EESK:s rekommendationer om de reform- och investeringsförslag som utarbetats inom ramen för den europeiska planeringsterminen 2025–2026

EESK:s ståndpunkt:

2.1 EESK upprepar **sina rekommendationer** från yttrandena om den fleråriga budgetramen ([5]), höstpaketet ([6]) och prestationsförordningen ([7]).

([1]) Synpunkter från det organiserade civila samhället i EU:s medlemsstater med avseende på de nationella reform- och investeringsförslagen och genomförandet av dem (den europeiska planeringsterminen 2025–2026).
([2]) Bilaga.
([3]) Gruppen för den europeiska planeringsterminen samlade in synpunkter från dessa berörda parter genom ett frågeformulär samt fem landsbesök mellan januari och mars 2026.
([4]) Frågeformuläret bestod av tio frågor som grupperades kring följande fyra huvudämnen: 1) reform- och investeringsåtgärder i medlemsstaterna, särskilt de som bygger på de landsspecifika rekommendationerna för 2025 och deras genomförande; 2) slutförande av genomförandet av de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna; 3) genomförande och övervakning av nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer; 4) kopplingen mellan den fleråriga budgetramen och den europeiska planeringsterminen.
([5]) ”Vägen till nästa fleråriga budgetram” (EUT C, C/2025/3202, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3202/oj), och ”Flerårig budgetram 2028–2034” (EUT C, C/2026/1974, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1974/oj).
([6]) ”Europeiska planeringsterminen 2025 – Höstpaketet” (EUT C, C/2025/2019, 30.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2019/oj), och ”Ytterligare överväganden avseende vägen framåt för den europeiska planeringsterminen 2025” (EUT C, C/2026/10, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/10/oj).
([7]) Utgiftsspårnings- och prestationsram för unionens budget, pågående.

2.2 Kommittén betonar **de viktigaste resultaten**: de landsspecifika rekommendationerna är säkerligen relevanta, men de sociala aspekterna ges för liten vikt. Faciliteten för återhämtning och resiliens hade ett strategiskt värde, men den måste ses mot bakgrund av pandemin och den har på det hela taget visat sig vara alltför komplex och centraliserad samt ha genomförts alltför snabbt. Kopplingen mellan den fleråriga budgetramen och den europeiska planeringsterminen skulle kunna öka EU:s mervärde, men mycket hänger på garantierna för demokrati, subsidiaritet och social balans. Det viktigaste ur EESK:s synvinkel är konstaterandet att arbetsmarknadens parter och civilsamhällesorganisationerna fortfarande endast involveras i ett rent formellt syfte, utan att detta får några konkreta effekter. Dessutom kvarstår allmänna brister i genomförandet, och EESK efterlyser därför större tonvikt på genomförandekapacitet, administrativ effektivitet och mätbara resultat.

2.3 Kommittén framhåller att EU:s framtid är beroende av den dynamiska och starka **kopplingen mellan dess fyra kapitalformer** (ekonomiskt, mänskligt, socialt och miljömässigt kapital) och ett motsvarande starkare fokus på ökad hållbar konkurrenskraft, med fast förankring i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen, den gröna given och den europeiska pelaren för sociala rättigheter. EESK uppmanar kommissionen att väva samman dessa fyra former av kapital och **inte enbart fokusera på BNP-tillväxt** (i enlighet med rekommendationen från det gemensamma forskningscentrumet ([8])) för att anta en säkerhetsmodell som präglas av ekonomisk resiliens, social sammanhållning och miljömässig hållbarhet. **Genomförandet av den inre marknaden**, med **särskilt fokus på kapitalmarknadsunionen**, måste integreras fullt ut i den europeiska planeringsterminen och de landsspecifika rekommendationerna, vilket också gäller det politiska ansvaret för att tillämpa reglerna för den inre marknaden.

2.4 Kommittén anser att arbetet med att skapa ett verkligt europeiskt mervärde i samspelet mellan den europeiska planeringsterminen och den fleråriga budgetramen kräver att **EU:s potential frigörs, samtidigt som flexibilitet, subsidiaritet och flernivåstyre bevaras**. EESK avvisar dock bestämt tanken om bestraffande makroekonomisk villkorlighet och rekommenderar en struktur med positiva incitament, där strategiska flaskhalsar identifieras inom planeringsterminen och där riktat stöd avsätts i den fleråriga budgetramen för att åtgärda dem. EESK konstaterar att försvarsresiliens och försvarsberedskap blir allt viktigare och efterlyser ett regelverk som erbjuder rättssäkerhet och stöd för att mobilisera investeringar i EU-samordnad kapacitet i syfte att förbättra produktiviteten, konkurrenskraften, den ekonomiska tillväxten, sammanhållningen, resiliensen och det strategiska oberoendet.

2.5 Kommittén rekommenderar att **lärdomar dras av tidigare erfarenheter** (särskilt bristerna i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens) och att EU:s sociala mål och flernivåstyret bevaras inom den fleråriga budgetramens struktur. För att garantera den långsiktiga hållbarheten i EU:s strategiska mål och resiliensen i ekonomin bör finanspolitiskt utrymme skapas för att uppnå EU:s gemensamma sociala mål och i synnerhet för att bidra till det sociala investeringsnav som nyligen lanserades av kommissionen.

2.6 EESK understryker särskilt att **sociala frågor ofta undervärderas i de landsspecifika rekommendationerna** och att genomförandet av sociala landsspecifika rekommendationer historiskt sett har varit otillräckligt, ineffektivt eller till och med obefintligt. Därför följer EESK med intresse ramen för social konvergens och kommer även i fortsättningen att bevaka dess faktiska inverkan på den övergripande cykeln för samordning av EU:s ekonomiska och sociala politik. EESK anser att så länge de identifierade problemen inte har lösts måste regeringarna åläggas att göra större insatser för att skapa den dynamik som krävs på nationell nivå, i syfte att påskynda utformningen och genomförandet av reformerna samt den demokratiska utvärderingen av dem.

2.7 Kommittén är fast övertygad om att EU, för att uppnå detta mål, måste **utveckla en mer robust samarbetsram** där resultat och prestationer belönas genom riktat tekniskt stöd och flexibilitet i medfinansieringen, med beaktande av de specifika nationella och regionala förhållandena.

([8]) ”Beyond GDP: delivering sustainable and inclusive wellbeing” – Det gemensamma forskningscentrumet.

2.8 Kommittén rekommenderar därför ett **ökat deltagande av arbetsmarknadens parter och civilsamhällesorganisationerna** (för att gradvis stärka partnerskapsprincipen i takt med att styrningen av den fleråriga budgetramen och den europeiska planeringsterminen konvergerar). **Deltagandet bör i stället för att i det närmaste vara ett förfarandemässigt krav bli en väsentlig drivkraft för politisk framgång**, genom en obligatorisk utvärdering av berörda parters deltagande under hela den politiska cykeln, samt genom att förenkla och verkligen se till att den administrativa och regelmässiga bördan för offentliga myndigheter, företag och det civila samhällets organisationer – inte bara för kommissionens avdelningar – är proportionerlig.

2.9 EESK uppmanar kommissionen att **förbättra både kvaliteten på och tidpunkten för informations- och samrådsprocesserna under den europeiska planeringsterminen**. Detta omfattar att investera i kapacitetsuppbyggnad för civil och social dialog, stärka samrådsprocesserna och förbättra tidsplanerna, förbättra tillgången till transparenta och jämförbara data samt inrätta en europeisk kod som fastställer hur samråd ska genomföras inom ramen för den europeiska planeringsterminen och hur nationella planer ska utarbetas och genomföras, i enlighet med nationell praxis och ramarna för den sociala dialogen.

2.10 Kommittén efterlyser därför en **obligatorisk utvärdering av partnerskapets kvalitet och effekt**. Utvärderingen bör inte begränsas till huruvida parterna har rådfrågats, utan det bör också undersökas i vilken utsträckning deras synpunkter har påverkat de slutliga operativa programmen. Detta måste **kombineras med en radikal förenkling av genomförandemekanismerna**, som utformas tillsammans med förvaltningsmyndigheter, regionala organ, arbetsmarknadens parter och civilsamhällesorganisationer, för att se till att revisions- och övervakningssystemen är proportionella och att principen om delad förvaltning respekteras utan att det medför onödigt byråkratiskt dubbelarbete.

Bryssel den 18 juni 2026.

Séamus BOLAND
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs ordförande